

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia
im. Mieczysława Karłowicza w Mielcu
na rok szkolny 2025/2026**

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I i II STOPNIA
IM. MIECZYSŁAWA KARŁOWICZA w MIELCU
ul. Kościuszki 10
39-300 Mielec
tel. 17 586 29 76
sekretariat@psm.mielec.pl

Spis treści:

Preambuła.....	3
Podstawy prawne.....	3
Motto / misja / wizja szkoły.....	4
Cele wychowania.....	5
Cele szczegółowe.....	5
Wychowanie do kultury.....	5
Wychowanie do wzrastania moralnego.....	5
Wychowanie do rozwoju intelektualnego.....	6
Wychowanie społeczno-patriotyczne.....	6
Wychowanie do zdrowia fizycznego i psychicznego.....	6
Wychowanie estetyczne.....	7
Wychowanie ekologiczne.....	7
Formy realizacji.....	7
Struktura oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych.....	7
Działalność profilaktyczna	7
Struktura oddziaływań.....	8
Rada Pedagogiczna.....	8
Nauczyciele.....	8
Rodzice.....	9
Samorząd uczniowski.....	10
Model absolwenta.....	10
Rekomendacje Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2025/26.....	11
• Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA.....	11
• Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno- pedagogicznej w szkołach artystycznych.....	11
• Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych.....	12
Wyniki diagnozy przeprowadzonej we wrześniu 2025 r. oraz plan działań w bieżącym roku szkolnym.....	13
Analiza wyników ankiety.....	13
Plan działań wychowawczo-profilaktycznych z harmonogramem.....	13
Ewaluacja działań.....	14

Preambuła

Wychowanie to proces wszechstronnego wspierania dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości, obejmującej sfery muzyczne, emocjonalne, intelektualne, duchowe i społeczne. Kluczowym elementem tego procesu jest systematyczne wzmacnianie tych obszarów poprzez odpowiednie działania z zakresu profilaktyki, które mają na celu zapobieganie problemom i wspieranie zdrowego rozwoju dzieci i młodzieży. Zgodnie z art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe, wychowanie i profilaktyka powinny wzajemnie się uzupełniać, tworząc spójny system, który wspiera młodego człowieka w różnych aspektach jego życia.

Szkoła artystyczna, pełniąc rolę środowiska wychowawczego, ma szczególnie istotne zadanie wspierania uczniów w ich drodze do wszechstronnego rozwoju. Oprócz rozwijania umiejętności muzycznych, szkoła kształtuje postawy i wartości, które są niezbędne do osiągnięcia pełni dojrzałości. Proces ten obejmuje nie tylko naukę muzyki, ale także rozwój emocjonalny, społeczny i intelektualny uczniów. Nauczyciele i wychowawcy mają za zadanie wspierać uczniów w kształtowaniu ich tożsamości artystycznej oraz społecznej, jednocześnie dbając o to, by ułatwiać korygowanie wszelkich trudności czy deficytów, które mogą pojawić się na ich drodze edukacyjnej.

Celem działań szkoły artystycznej jest nie tylko osiągnięcie wysokich wyników edukacyjnych, ale także wspieranie uczniów w trudnych sytuacjach życiowych. W tym kontekście profilaktyka odgrywa kluczową rolę – szkoła podejmuje działania, które mają na celu zapobieganie zagrożeniom związanym z problemami emocjonalnymi, społecznymi czy związanymi z zachowaniem uczniów. Poprzez programy profilaktyczne, szkoła przeciwdziała negatywnym zjawiskom, takim jak stres, presja czy trudności związane z dorastaniem, oferując jednocześnie wsparcie dla tych, którzy znajdują się w trudnych sytuacjach.

Wychowanie w szkole artystycznej jest więc wielowymiarowe – obejmuje zarówno rozwój artystyczny, jak i wspieranie młodych ludzi w ich życiu codziennym, kształtując nie tylko ich umiejętności muzyczne, ale także postawy i wartości, które będą fundamentem ich dorosłego życia.

Podstawy prawne:

1. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 526);
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. poz. 483 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. 2021 r. poz. 1915 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (tj. Dz. U. z 2021 r. poz.1082, Dz. U. z 2021 r. poz. 762
5. Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700, 1730, 2089);
6. Ustawa z dnia z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2021 r. poz.1762 ze zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700, 1730);
7. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm);
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
9. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 535);
10. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606
11. Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Mieczysława Karłowicza w Mielcu.

Nasze motto: „Gram, śpiewam... i dobrze mi tak”

MISJA:

Celem naszej szkoły jest wszechstronny i harmonijny rozwój ucznia, rozwijanie pasji, a także wyposażenie ucznia w umiejętności, wiedzę oraz takie kompetencje, które pozwolą mu swobodnie czuć się na scenie, będą przydatne w życiu i posłużą do dalszego kształcenia.

WIZJA:

Chcemy, by nasza szkoła:

- była wspólnym miejscem, gdzie praca i nauka wypływa z pasji,
- dawała każdemu uczniowi możliwość wszechstronnego rozwijania swoich zdolności i zainteresowań w atmosferze przyjaźni, szacunku, zrozumienia i tolerancji,
- kształtowała charakter, wzbudzała motywację oraz stwarzała możliwości do rozwoju osobistego i artystycznego,
- za przyczyną nauczycieli i ich specjalistycznej wiedzy, umiejętności, sposobu bycia oraz postawy pozwalała uczniom spełnienie i realizację swoich planów i marzeń,
- była miejscem współpracy środowiska szkolnego: nauczycieli, uczniów, rodziców, pracowników administracji i obsługi,
- dysponowała bazą, która umożliwia realizację działań służących harmonijnemu rozwojowi umiejętności uczniów a także daje poczucie komfortu pracy wszystkim, którzy swoim zaangażowaniem, wiedzą, cierpliwością i pasją wspomagają ich sukces,
- przygotowywała przyszłych świadomych i wrażliwych twórców życia kulturalnego a także odbiorców szeroko rozumianej kultury i sztuki,
- kształtowała umiejętność współpracy w zespole i budowała więzi międzyludzkie,
- wyposażała ucznia w wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszego etapu kształcenia i zdobywania zawodu poprzez studia w akademiach muzycznych i innych uczelniach,
- pomagała rozwijać w życzliwej atmosferze własną osobowość, charakter i pasję przyszłego artysty muzyka,
- budowała świadomość rozwijania talentu poprzez pracę i kształtowanie poczucie estetyki,
- kształciła wrażliwość na piękno otaczającego świata.

I. Cele wychowania.

1. Otwieranie się na dobro, prawdę, piękno, sprawiedliwość.
2. Wspieranie rozwoju artystycznego i psychofizycznego ucznia.
3. Rozwijanie uzdolnień muzycznych.
4. Budowanie szacunku do wartości narodowych i dziedzictwa kulturowego.
5. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania
6. Otwieranie się na twórczość.
7. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów przybyłych z zagranicy.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Wychowanie do kultury:

- poznawanie dorobku najbliższego środowiska lokalnego, wychowanie w duchu poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata,
- poznawanie kultury w poszczególnych dziedzinach sztuki,
- uświadomienie roli ośrodków kulturotwórczych,
- wdrożenie do poszanowania kultury i jej rozwoju,
- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się w życiu rodzinnym, w gronie rówieśników, w relacjach z przełożonymi,
- kształtowanie odpowiedniego zachowania na próbie i na estradzie,
- wdrażanie do kultury języka,
- wdrażanie do prawidłowego odbioru dzieł z różnych dziedzin kultury,
- wdrażanie do twórczego uczestnictwa w kulturze,
- kształcenie postaw kreatywnych,
- promowanie atmosfery twórczej,
- uruchomienie motywacji wewnętrznej,
- stwarzanie sytuacji motywacyjnych,
- promowanie zdolności twórczych,
- rozbudzenie i rozszerzanie zainteresowań,
- zwiększanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka,
- umożliwianie przeżywania doświadczeń osobistych,
- kształtowanie predyspozycji: wyobraźni, ekspresji,
- eliminowanie czynników hamujących twórczą postawę,
- pomoc uczniom w dostrzeganiu integralności kultury polskiej i światowej z religią.

Wychowanie do wzrastania moralnego

- wychowywanie w kategoriach „być”, a nie tylko „mieć”,
- pomaganie w formowaniu się osobowości uczniów,
- kształtowanie postawy bliskiej ideałom,
- wdrażanie uczniów do postępowania w sposób prawy,
- rozwijanie walorów charakteru: pracowitości, rzetelności, wytrwałości, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka i prawdomówności,
- kształtowanie odpowiedzialności za wykonywanie obowiązków,
- kształtowanie: umiejętności stawiania celów osobiście przez samych uczniów i osiągania ich, podejmowania własnych decyzji, samooceny,
- wyrabianie odwagi, cierpliwości, uczynności,

- wdrażanie do świadomego posłuszeństwa i samodyscypliny,
- skłanianie uczniów do czynienia dobra i kształtowania w sobie stałej skłonności woli w tym kierunku,
- kształtowanie umiejętności rozróżniania dobra i zła oraz uczenie właściwego odnoszenia się do obu kategorii,
- pomaganie uczniom w otwieraniu się na perspektywy rozwojowe,
- wyrabianie akceptacji dla uczniów niepełnosprawnych,
- pomaganie uczniom w eliminowaniu złych skłonności charakterystycznych dla okresu dojrzewania,
- wpływanie na poszanowanie mienia szkolnego,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za młodszych i potrzebujących pomocy członków społeczności szkolnej.

Wychowanie do rozwoju intelektualnego

- ukierunkowywanie uczniów na wydobywanie z treści poszczególnych przedmiotów elementów wychowawczych,
- wdrażanie do dyscypliny pracy umysłowej, ładu i porządku,
- budzenie zainteresowania wszystkimi zajęciami edukacyjnymi,
- wywoływanie poczucia sensu pracy ucznia i jej społecznej doniosłości,
- wdrażanie do ustawicznego doskonalenia organizacji pracy,
- budzenie i rozwijanie motywacji kształcenia artystycznego,
- stosowanie strategii motywacyjnej w ocenianiu,
- przezwyciężanie lenistwa myślowego,
- wdrażanie do docieklowości i poszukiwania prawdy.

Wychowanie społeczno-patriotyczne

- podnoszenie autorytetu rodziny,
- pomoc rodzinie w wychowaniu,
- wdrażanie rodziców do angażowania się we współtworzenie planu wychowawczego szkoły,
- przygotowanie uczniów do pełnienia obowiązków rodzinnych,
- rozwijanie samodzielności uczniowskiej, również w szeregach samorządu uczniowskiego,
- kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów międzyludzkich,
- kształtowanie umiejętności zbiorowego działania,
- poznawanie historii szkoły i jej osiągnięć,
- podtrzymywanie i rozwój dobrych tradycji szkoły,
- rozbudzanie szacunku dla osiągnięć regionu podkarpackiego,
- uwrażliwianie na specyfikę dziejów i tradycji narodu polskiego,
- wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w obchodach świąt państwowych, narodowych i religijnych,
- kształtowanie postawy otwarcia na świat, ale i rozumienie znaczenia kultury narodowej i regionalnej oraz naszej małej ojczyzny,
- przygotowanie do podmiotowego współtworzenia państwa i wejścia na rynek pracy.

Wychowanie do zdrowia fizycznego i psychicznego

- poznanie zasad zdrowego trybu życia,
- poznanie etapów i wartości życia ludzkiego,
- poznanie zasad racjonalnego żywienia i uświadomienie korzyści stąd płynących,
- poznanie zasad higieny osobistej,
- poznanie i uświadomienie zagrożeń wieku młodości,
- promowanie wysiłków w kierunku rozwijania sprawności fizycznej potrzebnej do gry na instrumencie,
- poznawanie technik dobrej organizacji pracy,

- troska o przestrzeganie zasad bhp na przerwach i zajęciach edukacyjnych,
- kształtowanie umiejętności i nawyków kulturalnego spędzania wolnego czasu i rekreacji,
- kształtowanie umiejętności opanowywania emocji i łagodzenia stresów,
- kształtowanie umiejętności dostosowania emocji do sytuacji życiowej,
- poznawanie technik i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych (stres, trema, presja...) szczególnie podczas występu publicznego,
- kształtowanie atmosfery życzliwości, przy równoczesnym wymaganiu spełniania powinności uczniowskich,
- wdrażanie uczniów do poznawania własnych predyspozycji i zdolności.

Wychowanie estetyczne

- ukazywanie uczniom piękna,
- kształtowanie umiejętności dostrzegania piękna w szkole, środowisku bliższym, dalszym i w świecie
- wyrabianie szacunku dla piękna,
- wdrażanie uczniów do estetyki zachowań, ubioru, troski o piękno klasy, szkoły, środowiska bliższego i dalszego,
- wyrabianie u wychowanków potrzeb estetycznych jako jednych z ważniejszych pragnień człowieka w procesie rozwoju osobowości.

Wychowanie ekologiczne

- uświadomienie całej społeczności szkolnej potrzeby troski o ochronę środowiska naturalnego i refleksji na temat życia naszej planety – Ziemi,
- dbanie o czystość otoczenia i przestrzeganie przepisów bhp,
- wykorzystanie możliwości sztuki do promowania postaw proekologicznych.

FORMY REALIZACJI:

1. Samodoskonalenie, udział w zorganizowanych formach doskonalenia, aktywność koncertowa, koncertowanie czynny udział w projektach artystycznych.
2. Indywidualna praca z uczniem, pomoc w nauce, współpraca z rodzicami, warsztaty metodyczne, koncerty klasowe, recitale, audycje i inne formy koncertowe.
3. Koncerty, projekty koncertowe szkoły, angażowanie się w życie koncertowe i dydaktyczne szkoły, wymiana międzyszkolna, współpraca instytucjonalna, udział w akcjach wychowawczych organizowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz inne instytucje.
4. Dostępność nauczycieli dla uczniów i rodziców, opieka podczas wycieczek i koncertów, indywidualne rozmowy z uczniami, warsztaty psychologiczne, spotkania z przedstawicielami inspekcji, służb i straży.
5. Odwiedzanie i pielęgnowanie miejsc związanych z historią regionu i Polski, okolicznościowe koncerty, audycje itp., , udział w wycieczkach organizowanych przez szkołę przy współudziale samorządu.
6. Organizowanie wykładów, warsztatów, seminariów – stacjonarnie i online.

II. Struktura oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych:

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowania ryzykownego niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowania ryzykownego.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych indywidualnych i grupowych oraz realizowanie celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowania ryzykownego,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

III. Struktura oddziaływań:

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z samorządem uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad, oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- inicjuje i wspiera działania związane z szeroko rozumianym wolontariatem.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje we współpracy z radą rodziców projekt programu wychowawczo – profilaktycznego,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,

- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- rozbudzają wrażliwość muzyczną i estetyczną uczniów,
- wspierają i rozwijają muzyczne zainteresowania i pasje
- rozwijają wrażliwość muzyczną umożliwiającą emocjonalny odbiór muzyki poprzez kształcenie: uwagi, wyobraźni, pamięci, ogólnej wrażliwości emocjonalnej, słuchu muzycznego i poczucia rytmu,
- dbają o wszechstronny i indywidualny rozwój osobowy uczniów poprzez szerokie wykorzystanie wartości estetycznych i artystycznych muzyki,
- kształcą aktywną i twórczą postawę,
- akceptują indywidualność uczniów,
- kształcą właściwe postawy uczniów: samodzielność, rzetelność, odpowiedzialność za siebie i innych,
- wyrabiają i rozwijają społeczne zachowania: tolerancję, odpowiedzialność, współdziałanie w grupie, komunikowanie się i poczucie własnej wartości, empatię,
- kształtują właściwe relacje mistrz – uczeń,
- uczą i uświadamiają konieczność systematycznej gry (ćwiczenia) na instrumencie,
- przygotowują uczniów do publicznych występów, zachęcają ich do aktywnego uczestnictwa w życiu muzycznym,
- kształtują u uczniów umiejętność radzenia sobie z tremą i oceną artystyczną,
- zachęcają rodziców do uczestnictwa w lekcjach indywidualnych nauki gry na instrumentach,
- zachęcają rodziców do wspólnych wyjazdów na konkursy, warsztaty instrumentalne,
- wspierają rodziców w organizowaniu w domu warunków do systematycznego i świadomego ćwiczenia na instrumentach ich dzieci,
- przekazują dobre podstawy do dalszego kształcenia muzycznego i uczestnictwa w życiu kulturalnym.,
- inicjują i wspierają działania związane z szeroko rozumianym wolontariatem.

4. Rodzice:

- uchwalają w porozumieniu z Radą Pedagogiczną szkolny program wychowawczo – profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z nauczycielami uczącymi ucznia,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- inicjują i wspierają działania związane z szeroko rozumianym wolontariatem.

5. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących koleżanek i kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- inicjują i wspierają działania związane z szeroko rozumianym wolontariatem.

IV. Model absolwenta

- posiada realistyczny obraz siebie,
- zna swoje możliwości, swoje mocne i słabe strony,
- jego skale wartości i normy moralne są stabilne, a postępowanie społecznie aprobowane,
- jest wytrwały, zrównoważony; kieruje się logicznym myśleniem,
- cechuje go sumienność, zyskuje sobie zaufanie innych, respektuje prawa innych,
- posiada umiejętność znoszenia długotrwałych wysiłków,
- jest nakierowany na realizację celu mimo nacisków, pośpiechu, przeszkód czy frustracji,
- jest zdolny do osiągnięcia emocjonalnej równowagi i spokoju,
- chętnie i szczerze akceptuje konieczność społecznej odpowiedzialności i branie na siebie zobowiązań,
- umie ujawniać własną aktywność, ambicję, współzawodnictwo,
- nie odczuwa nienawiści do ludzi o innych poglądach i stylu życia,
- czuje się członkiem wspólnoty, w której żyje, umiając równocześnie wyzwalać się spod presji grupy i zachowywać w sposób indywidualny, zgodny z własnym wzorem moralnym,
- ma poczucie patriotyzmu,
- jest przekonany, że działa w dziedzinie sztuki muzycznej z własnego wyboru, którego źródłem jest wewnętrzna potrzeba obcowania z muzyką,
- potrafi przezwyciężać treść, towarzyszącą występom, skupiając swoją uwagę na wyzwaniach artystycznych, a nie na reakcjach otoczenia,
- odczuwa potrzebę podnoszenia własnych kompetencji zawodowych.

v. Rekomendacje Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2025/2026

- 1. Poszerzanie przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA.**

Działania w praktyce

- **Systematyczne poszerzanie wiedzy** – nauczyciele regularnie sięgają po literaturę psychologiczną i pedagogiczną, zwłaszcza publikacje rekomendowane przez CEA.
- **Udostępnianie materiałów** – szkoła tworzy bazę publikacji (biblioteka, wersje cyfrowe, zestawienia bibliograficzne) dla kadry.
- **Wymiana doświadczeń** – podczas rad pedagogicznych lub zebrań zespołów nauczyciele dzielą się wnioskami i inspiracjami z przeczytanych publikacji.
- **Zastosowanie wiedzy w praktyce** – wykorzystanie treści z literatury w codziennej pracy dydaktycznej i wychowawczej z uczniami.
- **Wsparcie awansu zawodowego** – nauczyciele dokumentują korzystanie z literatury jako element rozwoju zawodowego i przygotowania do kolejnych stopni awansu.
- **Tworzenie własnych opracowań** – zachęcanie do opracowywania materiałów dydaktycznych i publikacji bazujących na literaturze branżowej.
- **Ewaluacja działań** – monitorowanie, w jakim stopniu korzystanie z literatury przekłada się na lepsze efekty dydaktyczne i wychowawcze.

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 6.09.2022 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2022 r. poz. 1914) zakres wymagań dotyczących wiedzy i umiejętności niezbędnych do efektywnego realizowania obowiązków nauczyciela, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję egzaminacyjną podczas egzaminu na stopień nauczyciela mianowanego obejmuje umiejętność stosowania w pracy wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki i dydaktyki (par. 6 ust 4); natomiast zakres wymagań dotyczących realizowania zadań lub podejmowania działań na rzecz oświaty oraz ich efektów, których spełnianie jest sprawdzane przez komisję kwalifikacyjną w postępowaniu kwalifikacyjnym na stopień nauczyciela dyplomowanego zawiera m.in. realizację zadania polegającego na opracowaniu podręcznika lub autorskiej pracy z zakresu oświaty lub rozwoju dziecka opublikowanej w czasopiśmie branżowym lub w formie innej zwartej publikacji (par. 7 ust 4 pkt c). A zatem dla nauczycieli szkół artystycznych niezwykle istotne jest zarówno tworzenie, jak i poszerzanie wiedzy, której głównym źródłem jest specjalistyczna literatura psychologiczna i pedagogiczna kształcenia artystycznego. W ramach pomocy merytorycznej dla nauczycieli szkół muzycznych, plastycznych, baletowych, psychologów, pedagogów szkolnych, wychowawców internatów i burs szkolnictwa artystycznego, rodziców oraz starszych uczniów, specjaliści ZPP CEA opracowali wykaz wybranych polskich i zagranicznych publikacji przedmiotowych oraz czasopism z zakresu psychologicznych i pedagogicznych podstaw kształcenia artystycznego, ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw Centrum Edukacji Artystycznej. Wykaz publikacji znajduje się w załączniku poniżej.

- 2. Zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno- pedagogicznej w szkołach artystycznych.**

Działania w praktyce

- **Zaangażowanie wszystkich nauczycieli** – każdy pedagog (niezależnie od specjalności) pełni rolę wspierającą w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- **Wczesne rozpoznawanie trudności** – nauczyciele obserwują uczniów, identyfikują niepokojące sygnały (emocjonalne, rozwojowe, edukacyjne) i reagują we współpracy z wychowawcami.
- **Dokumentacja i formalności** – nauczyciele wspólnie opracowują i aktualizują dokumentację zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami MEN.

- **Współpraca z rodzicami** – regularny kontakt, konsultacje oraz wspólne wypracowywanie sposobów wsparcia ucznia.
- **Indywidualizacja pracy dydaktycznej** – dostosowanie metod i tempa pracy do możliwości uczniów uzdolnionych artystycznie, ale wymagających dodatkowego wsparcia.
- **Koordinacja działań z zewnętrznymi specjalistami** – kierowanie uczniów (w razie potrzeby) do poradni psychologiczno-pedagogicznych, lekarzy czy terapeutów.
- **Edukacja nauczycieli** – podnoszenie kwalifikacji w zakresie pracy z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych.
- **Zachowanie standardów** – pomoc nie zwalnia ucznia z osiągania podstawowych wymagań kształcenia artystycznego, ale ułatwia mu ich realizację w bezpiecznych i wspierających warunkach.

Uczniowie szkół artystycznych nie są wolni od doświadczania sytuacji trudnych, jak i nie są wolni od doświadczania różnorodnych trudności rozwojowych czy edukacyjnych. Szkoły artystyczne zobowiązane są do respektowania Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach oraz Rozporządzenia MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie o zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Kluczową kompetencją współczesnych nauczycieli szkół artystycznych jest poszerzanie umiejętności dydaktycznych z zakresu prowadzenia zajęć z uczniami uzdolnionymi artystycznie, ale doświadczającymi specyficznych potrzeb rozwojowych i/lub edukacyjnych. Niezbędne jest także zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w prace związane z formułowaniem stosownej do potrzeb dokumentacji i współpracy z rodzicami uczniów. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna ma przede wszystkim ułatwić szkolne funkcjonowanie uczniom uzdolnionym artystycznie, choć z deficytami rozwojowymi. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna nie jest jednak zwolnieniem ucznia z osiągnięcia podstawowych wymagań programowych typowych dla specyfiki kształcenia artystycznego.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Działania w praktyce

- **Coroczna diagnoza** – zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego prowadzi diagnozę czynników chroniących i ryzyka w pierwszych 30 dniach roku szkolnego.
- **Narzędzia i metody** – ankiety, rozmowy z uczniami i rodzicami, obserwacje nauczycieli wszystkich specjalności.
- **Identyfikacja zachowań ryzykownych** – rozpoznawanie zagrożeń związanych m.in. z używaniem substancji psychoaktywnych, ale też stresem, przeciążeniem czy izolacją społeczną.
- **Analiza czynników chroniących** – wskazywanie zasobów uczniów (talenty, wsparcie rodziny, pasje muzyczne) oraz szkolnych (klimat szkoły, relacje, współpraca z rodzicami).
- **Raport i wnioski** – opracowanie wyników diagnozy i przedstawienie ich radzie pedagogicznej.
- **Plan działań** – przygotowanie harmonogramu konkretnych inicjatyw wychowawczo-profilaktycznych na podstawie wyników diagnozy.
- **Zaangażowanie rodziców i uczniów** – włączanie ich w proces diagnozy i realizacji działań.
- **Ewaluacja** – sprawdzanie skuteczności działań w trakcie roku szkolnego i aktualizacja planu w razie potrzeby.

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249 z późn. zm.) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025 (Dz.U. z 2018 r. poz. 2014). Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.

VI. Wyniki diagnozy przeprowadzonej we wrześniu 2025 r. oraz plan działań w bieżącym roku szkolnym.

1. Analiza wyników ankiety przeprowadzonej wśród uczniów PSM II stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Mielcu

Na podstawie przeprowadzonej ankiety wśród 64 uczniów można wskazać następujące wnioski:

1) Atmosfera i poczucie bezpieczeństwa:

- 68% uczniów oceniło atmosferę szkolną jako bardzo dobrą, a 29% jako dobrą. Tylko 3% określiło ją jako przeciętną, brak ocen negatywnych.
- 91% uczniów czuje się zawsze bezpiecznie w szkole, 9% – często. Nie odnotowano odpowiedzi wskazujących na poczucie zagrożenia.

Wniosek: szkoła zapewnia stabilne i wspierające środowisko, w którym uczniowie czują się bezpiecznie.

2) Wsparcie emocjonalne i relacje:

- 72% uczniów wskazuje, że zawsze ma w szkole osobę, do której może się zwrócić w trudnej sytuacji, 16% – że czasami, natomiast 12% przyznało, że nie miałoby się do kogo zgłosić.
- Najczęściej wymienianymi źródłami wsparcia są: rodzina (82%), przyjaciele (69%), nauczyciele (44%).

Wniosek: choć większość uczniów znajduje oparcie w szkole i poza nią, niewielka grupa pozostaje narażona na poczucie osamotnienia i wymaga objęcia szczególną uwagą.

3) Radzenie sobie ze stresem i obciążeniem nauką:

- 41% uczniów uznaje, że stres związany z występami i egzaminami to ich największe wyzwanie, a 32% – że zbyt duża liczba obowiązków szkolnych i ćwiczeń w domu.
- 27% ocenia swoje umiejętności radzenia sobie ze stresem jako przeciętne lub słabe, a tylko 19% jako bardzo dobre.

Wniosek: przeciążenie obowiązkami i trema koncertowa to najpoważniejsze czynniki ryzyka. Konieczne jest rozwijanie programów wsparcia emocjonalnego.

4) Zachowania ryzykowne (używkі, agresja, cyberprzemoc):

- 23% uczniów uważa, że w szkole występują używki, 42% odpowiedziało „nie wiem”, a 35% – że nie.
- 14% wskazało, że spotkało się z agresją słowną, a 11% z hejtem w Internecie.
- 6% zadeklarowało, że nigdy nie zwróciłoby się po pomoc w sytuacji problemowej.

Wniosek: choć problem używek i agresji nie jest dominujący, to wymaga dalszej profilaktyki i stałego monitoringu.

5) Potrzeby i oczekiwania uczniów:

- Najczęściej wskazywane propozycje: warsztaty radzenia sobie ze stresem i treścią (54%), zajęcia integracyjne i wyjazdy klasowe (47%), spotkania z psychologiem (29%), więcej koncertów i warsztatów artystycznych (37%).
- Uczniowie sygnalizują też potrzebę poprawy codziennego komfortu (np. strefa odpoczynku, automaty z wodą i zdrowymi przekąskami).

Wniosek: uczniowie chcą większej liczby działań praktycznych – zarówno artystycznych, jak i integracyjnych – które wspierają rozwój emocjonalny i budują poczucie wspólnoty.

2. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych z harmonogramem

Cel główny:

Wzmocnienie wsparcia emocjonalnego uczniów, rozwój kompetencji w zakresie radzenia sobie ze stresem i treścią oraz systematyczna profilaktyka zachowań ryzykownych.

L.p. Działanie	Opis	Termin	Odpowiedzialni / zaproszeni goście
1	Pogadanki inauguracyjne dla uczniów i rodziców	IX 2025	Dyrektor, Inspektor BHP
2	Warsztaty antystresowe	X 2025, III 2026	Psycholog, pedagog, nauczyciele, specjaliści
3	Spotkanie nt. cyberbezpieczeństwa	XI 2025	Opiekun samorządu, zaproszony specjalista
4	Spotkania z rodzicami	X 2025, II 2026	Wychowawcy klas
5	Profilaktyka używek i zdrowy styl życia	I–III 2026	Lekarz, dietetyk, pedagog
6	Działania integracyjne	IV–VI 2026	Wychowawcy, nauczyciele artystyczni

3. Ewaluacja działań

- Regularne konsultacje z Radą Pedagogiczną i samorządem uczniowskim.
- Monitorowanie zgłaszanych sytuacji stresowych, incydentów agresji i sygnałów o używkach.
- Ewaluacja końcowa – ankieta podsumowująca (czerwiec 2026) oraz analiza skuteczności działań i rekomendacje na kolejny rok.

Podsumowanie:

Diagnoza potwierdza, że szkoła zapewnia uczniom przyjazne i bezpieczne środowisko. Głównym wyzwaniem jest jednak przeciążenie obowiązkami i stres związany z nauką oraz występami publicznymi. Plan działań na rok szkolny 2025/2026 koncentruje się na wsparciu emocjonalnym, integracji oraz systematycznej profilaktyce używek i cyberprzemocy.

-
- Nowelizacja Programu profilaktyczno-wychowawczego przygotowana i uchwalona na zebraniu Rady Rodziców w dniu: **17.09.2025 r.**
 - Program profilaktyczno-wychowawczy został uchwalony na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu: **30.09.2025 r.**